

The logo for SORAPS features the word "SORAPS" in a bold, sans-serif font. The letters "S", "O", "R", and "A" are white, while "P", "S", and "P" are orange. The text is set against a dark blue rectangular background. To the left of this background is a vertical bar with an orange top half and a dark blue bottom half. To the right is a horizontal bar with an orange top half and a dark blue bottom half.

SORAPS

Study of religions
against prejudices
and stereotypes

Fundamentalisme, Vold og Religioner **En teoretisk introduktion**

Intellektuelt Output 2, Unit IV

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Version No.	Author, institution	Date/Last Update
1	Laurent Klein Renaud Rochette, Institut européen en sciences des religions – Ecole Pratique des Hautes Etudes, PSL Chrystal Vanel	04/09/2018

Hvad er fundamentalisme? En teoretisk introduktion

Fundamentalisme kan beskrives som en vilje til at gå tilbage til det "fundamentale" af en religion. Det stammer fra tanken om, at en given religion var ren ved dens begyndelse og er blevet ødelagt som tiden er gået. Det er ofte præget af en streng, nøjagtig realisme, da fortolkning uden for den bogstavelige betydning af hellige tekster ses som korrupsion. Et andet væsentligt træk er betydningen af at skelne mellem indergruppen og ydergruppen: Verden er delt mellem sande troende og de andre (enten ikke-troende eller forkert troende).

I den moderne æra er denne tilbagevenden til et tidligere mytiske ideal for det meste en følge af moderniteten: Moderne / sekulære værdier anses for at gå imod religiøse værdier og betragtes som frø af korrupsion.

Det er nyttigt og interessant at se nærmere på og lave distinktioner fra andre termer, der ofte er relateret til "fundamentalisme".

Traditionalisme betyder den strenge følge af en konsolideret tradition, som dog ikke nødvendigvis falder sammen med den formodede oprindelige renhed. Der er ikke lagt vægt på en fjern, mytisk fortid, men mere på en nærmere tid, overført af samfundets kollektive hukommelse.

Integralisme er en opfattelse af samfundet, hvor enhver dimension (politik, kultur, uddannelse osv.) skal "integreres" og modelleres i overensstemmelse med normerne for religion. Integralisme afviser grundlæggende et pluralistisk sekulært verdensbillede, det vil sige, at religion betragtes som en af de forskellige mulige verdenssyn, ifølge personlig tro. Derfor har fundamentalisme og integralisme ofte lighed i mening, men ikke altid: for nogle neo-ortodokse jøder er det for eksempel diktum at være jødisk derhjemme og en borger i omverdenen.

Fundamentalisme er ikke nødvendigvis voldelig. Afvisningen af den moderne verden og betydningen af distinktionen mellem indergruppen og ydergruppen kan føre til to forskellige slags modstand. I nogle tilfælde bor fundamentalister i tætte samfund og undgår kontakt med udenforstående. I andre tilfælde vil fundamentalister tvinge deres syn på religion på andre (integralisme holdning), hvilket kan føre til vold. Denne vold er rettet mod ikke-troende og dårlige troende (nogle gange betragtet som værre end ikke-troende). Når det kommer til konflikt, så kan vi tale om sammenhæng mellem fundamentalisme og radikalisme.

Radikalisme, som i dag er et begreb med stor succes, bør mere generelt betragtes som et synonym for ekstremisme i forhold til selv ikke-religiøse sammenhænge: den har en militant karakter, fordi konflikten er drivkraften i handlingen / kampen for opfyldelsen af en ideel anset for uforsonlig. Et sådant ideal kunne forresten også være politisk, racistisk, nationalistisk og føre til terroraktivitet.

Relaterede digitale moduler:

- [Religion og fundamentalisme](#)
- [Globalisering, fundamentalisme og maksimalisme](#)